

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE **Indianklubsnoteringar nr 3, 2012**

ansvarig utgivare: Bertil Thörn

STÖRNINGAR VID UTSKICK

När förra utskicket gjordes (INDIANKLUBBSNOTERINGAR NR 2, 2012) så blev det något fel. Jag har förstått att en del helt enkelt inte fick något utskick. Däremot vet jag inte hur många, eller vilka det var som blev utan. Av den anledningen gjorde jag ett nytt försök och sände ut samma meddelande igen några dagar senare. Jag hoppas att det nu blev rätt och att det gick fram till alla.

Dessutom får jag med jämna mellanrum felsignaler efter gjorda utskick, som säger att den E-postadress jag använt antingen inte gäller längre eller att inkorgen är full. Så om ni vet att er adress inte längre är aktuell (ni har bytt adress, eller på annat sätt avslutat adressen), kom då ihåg att även meddela mig.

MEDLEMSSTATISTIK

Vid utgången av 2011 hade vi totalt 181 medlemmar. Men det var då 96, alltså ungefär hälften, som hade medlemskap som gick ut i och med årsskiftet. Det skickades ut nya inbetalningskort till samtliga dessa innan årsslutet.

När vi gick in i 2012 så hade 37 av dessa redan förnyat sina medlemskap och vi hade då 122 medlemmar. Sedan dess har ytterligare 32 betalat in avgiften för förnyat medlemskap och vi är i skrivande stund alltså 156. Återstår 25 stycken för att nå upp till förra årets siffra. Vilket vi självklart hoppas att vi ska nå och gärna även överskrida. Vi tackar alla som hittills har bidragit med sina inbetalningar.

När det gäller vår hemsida så har det skett en stagnering. Det hänger delvis samman med att nyhetens behag nu är överståndet och vi går in i en period med kanske mera "normal" besöksfrekvens. En annan bidragande orsak är naturligtvis, att vi inte har kunnat upprätthålla uppdateringsfrekvensen i samma takt som vi satsade mycket på att göra under förra året. Det är tämligen mycket arbete med att ständigt kläcka nya idéer och att hela tiden hålla den befintliga modellen uppdaterad med färskt och nytt material. Ni kunde gärna få hjälpa till med idéer om vad som skulle vara intressant att se på hemsidan. Vad skulle få er till, att varje gång ni startar datorn, först gå in på INDIANKLUBBEN för att se vad som har hänt?

Det senaste som nu har hänt på sidan, är att det detaljerade dagsprogrammet för vår medlemsresa till USA i augusti nu finns upplagt under fliken "resor". Där kan alltså även ni, som inte kommer att följa med oss, se vad som finns att göra i USAs nordostligaste område. Det är en mycket innehållsrik text och där finns såväl bilder som Internetlänkar från vilka ni kan få mera information. Öppna Pdf-filen så får ni se.

Det totala antalet besök på hemsidan under förra året blev 8'785 stycken. Alltså i genomsnitt 732 per månad. Toppmånaden var augusti, då en fram till dess ständigt stigande kurva kulminerade med 1'117 besök, för att sedan successivt har stabiliserat sig på nivåer mellan 950 till 1'000 per månad. Det här är alltså siffror för hur många unika besök som har skett på adressen. Om man tittar på hur många "hits", alltså hur många gånger någon har klickat på någon uppgift på sidorna (flikar, filer, bilder och liknande), ja då är siffrorna naturligtvis mycket högre. För helåret 2011 var det totalt 188'928 träffar!

Vad som har förvånat mig mest, är dock att vi har så pass många besök från andra länder, där USA ligger i topp, följt av Kina och Ryssland. Det här kan tolkas som att vi naturligtvis även skulle ha en variant av vår sida på engelska. Men det klarar jag inte av. Det blir alldeles för mycket jobb. Så det får vänta.

RESEMINNEN

Sterner Andersson har tänkt tillbaka på tidigare resor och lämnat den här reflektionen.

Vid medlemsresan år 2006 reste vi runt på de norra prärierna. Vi besökte massor av platser med spännande indiankrigshistoria och eftersom det var mitt i siouxernas jaktmarker så handlade naturligtvis mycket om sioux-krigen på 1860 – och 1870-talen.

Vi var bland annat vid platsen för Fort Phil Kearny och närliggande platser, där de strider utspelat sig som blivit kända som Fetterman-massakern och Vagnkorgsstriden.

Jag får här gå tillbaka lite i tiden. Mitt indianintresse började tidigt och under de skolår, som numera kallas mellanstadiet, så var det inte bara Hjortfot och Siste Mohikanen som gällde, utan all facklitteratur man kunde komma över slukades med stort intresse. Vid den här tiden, mitten på sextioalet, fanns inte så oerhört mycket facklitteratur på svenska. Man fick dessutom nöja sig med det lilla som fanns i skolbiblioteket. Som tur var hade Indianklubben några år tidigare börjat ge ut en årsbok med varierat innehåll. De första årens böcker lånades, men så 1965, 12 år gammal, köpte jag ett eget exemplar av årsboken. Det var på den tiden en stor investering för en kille i sjätte klass. Boken lästes om och om igen och favoritkapitlet handlade om Fetterman-massakern. Det var min första kontakt med denna händelse och kanske är det för att det är ett av få tillfällen där den indianska segern var total, utan några vita överlevande, som den är så spännande. Än idag finns ju frågetecken om vad som verkligen hände.

Författare till detta kapitel i årsboken var en viss Bertil Thörn. Det var då första gången han medverkade som författare i årsboken.

Då är vi tillbaka till resan år 2006. Man är på plats, vandrar längs åsen där den dramatiska striden ägde rum. Man kan nästan höra stridsropen och skottlossningen.

Vem är det då som står där och berättar, om vad som hände. Jo, samme Bertil Thörn, som drygt 40 år tidigare i skriftlig form berättat för mig, står nu här och i muntlig form berättar om samma sak. Här kan man säga att cirkeln liksom sluter sig.

Historiska fakta har under dessa 40 år omvärderats lite, så det var inte helt samma versioner som berättades, men det är en annan historia...

Sterner Andersson

NYA FRÅGOR

Marianne Ekwall tyckte det var dags att testa lite frågor igen. Så hon har nu satt ihop fem nya frågor som ni kan försöka att hitta svaren på. Håll till godo. Alla berör på ett eller annat sätt händelser som timat längs, eller i närheten av, Santa Fe Trail.

1

1831 blev Jedediah Smith dödad av indianer vid ett vattenhål längs vägen mellan Arkansas River och Cimarron River. Han letade efter vatten till sin lilla karavan när indianerna dök upp. Från vilken stam var de indianer som dödade honom? Vilka andra tre kända Westernfigurer ingick i hans karavan?

2

Guvernören i New Mexicos territorium, Charles Bent, blev mördad och skalperad i ett uppror 1847. Vilket uppror var det?

3

Överste Chivington attackerade ett indianläger vid en biflod till Arkansas River, 1864. Man har kallat det en massaker. Vad hette platsen? Vilka indianstammar var representerade i lägret?

4

Fort Dodge blev attackerat av indianer 1868. Fyra soldater blev dödade och 17 stycken blev sårade. Från vilka indianstammar var de inblandade indianerna?

5

1867 hade det utfästs en belöning på 5.000 dollar för infångandet eller dödandet av en vit man som ansågs vara i maskopi med cheyennernas "Dog soldier". Vem var personen?

MAIL FRÅN LASSE JANSSON I STOCKHOLM

På tal om Moberg och Minnesota:

Jag hade en faster som i det tidiga 1900-talet utvandrade från Hedemora till Amerika.

Farsan berättade mycket lite om henne, han kanske inte mindes så mycket – hon var ju äldre och kanske stack hon medans farsan var lillpojke.

Men varje sommar i min barndom kom ett amerikapakete från henne. Jag minns inte något om innehållet och det låg aldrig några brev i paketen.

Den rent personliga kontakten mellan syskonen var alltså noll.

Så kom det sista paketet och det innehållet minns jag, hennes Hedemora-dräkt.

Vi visste att hon gift sig till namnet Hauck och maken skulle vara en stenrik affärsman med varuhus lite här och där i Staterna. Han skulle också ha blivit ägare till en del skog som skulle ha köpts från de lokala indianstammarna.

Vi visste också att hon bodde i en liten stad i Minnesota vid namn Nisswa som skulle betyda ungefär "de tre sjöarna".

Jaha, hon har dött, konstaterade farsan, när dräkten kom hem till Sverige och nu kan vi sluta leta efter henne.

Syrran och jag hade skrivit några brev på vår nybörjarengelska men aldrig fått några svar.

Farsan hade också sökt henne via Frälsningsarmens "personsökarbyrå" som gjort sig kända för att "om personen över huvud taget existerar så hittar vi den".

Dom hittade inte faster Anna!

Åren gick och det blev 70-tal, jag hade flyttat runt i Sverige och återkommit till Dalarna, Säter närmare bestämt.

Jag hade också träffat Bertil Sahlberg och hans indiankurs, samt blivit bekant med en del andra personer, som sen kom att utgöra Dalafalangen av Indianklubben.

Det kan ha varit en dag 1975 kanske, när morsan ringde till min lilla fotobutik i Säter. Upphetsat berättade hon att det hade ringt på dörren där nere i Hedemora. Farsan öppnade och där utanför stod två äldre damer.

Hej Erik, sa den ena damen, känner du inte igen mig?

Det gjorde inte Erik, men det var Anna, hans syster som vi dödförklarar nån gång på det sena femtitalet.

Jag åkte givetvis ner de två milen för att träffa tanten, som ju mer eller mindre uppstått från de döda. En liten vithårig gumma satt där i mina föräldrars vardagsrum tillsammans med en annan liten gumma. Faster Anna och hennes norskfödda kompis hade helt enkelt bestämt sig för att istället för att skriva en massa brev eller ringa på konstiga tider, så åkte dom helt enkelt hem till Norge och Sverige för att hälsa på.

Faster Anna förklarade, att skriva brev var hon så dålig på, så därför hade hon inte svarat på mina och syrrans brev och dräkten hade hon skickat hem för att broder Erik hade ju en dotter som skulle kunna ha den.

Nu ville ju jag veta något om skogarna och indianerna och bespetsade mig på att få en lång berättelse att vidarebefordra till Bertil Sahlbergs indiankurs. Men se det blev inte mycket av det.

Faster Anna förklarade bara att:

"Ja förstår du Lasse (hon pratade en absolut felfri svenska efter alla år), indianer det finns det inga nuförtiden. Dom som du ser på film det är bara skådespelare i Hollywood och här i Sverige vet ni ju ingenting egentligen".

Ungefär det var vad jag fick höra om Faster Annas äventyr hos indianerna.

Besviken? Ja lite förstås, men när hon kom hem skickade hon en bok till mig, Carl A. Zapffes "The man who lived in 3 centuries", om Ojibweindianen Kahbe Nagwi Wens.

Jag hade sen en del brevkontakt med Zapffe och vi talade bland annat om vikingarnas färder till det som sedan blev Amerika.

Jag hade samtidigt kontakt med Helmer Linderholm och de två blev, via mig, nästan lite osams om sanningshalten i vissa rykten och berättelser.

"Hälsa din lärde vän att....." skriver t.ex. Zapffe i ett brev till mig, när Helmer talat om att den där hillebarden inte är annat än en sockerhacka som användes för att hacka bitar från sockertoppar i den speciella sockertoppplådan.

Den finns avbildad i en bok om indianyxor som jag fick tag på via Arthur Nordqvist i Falun.

Linderholm blev glad och Zapffe lite surare, eftersom han hade haft fel och dessutom inte kände till boken.

Detta om Faster Annas liv bland Minnesotas indianer och följderna av att jag äntligen fick träffa henne.

Hälsningar

Lasse Jansson

NORSK BOK OM MINNESOTAUPPRORET

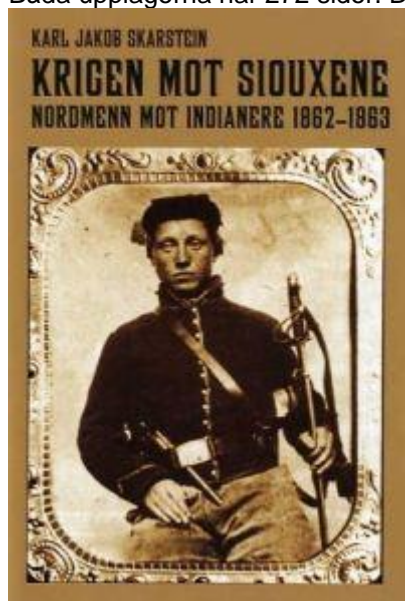
Inför vår resa till den amerikanska nordöstern senare i år, så gäller det att leta upp så mycket information som möjligt med anknytning till de områden vi ska besöka. Ett betydande sådant blir att i Minnesota uppleva platser med anknytning till det blodiga indianupproret i statens sydvästra delar - det så kallade Siouxupproret 1862 - 63. Jag har tidigare recenserat två av de mest betydelsefulla

böckerna om händelserna. Men här kommer en till. Och det handlar om en bok på norska, utgiven i Norge. En mycket bra bok. Boken i fråga är:

Karl Jakob Skarstein: Krigen Mot Siouxene; Nordmenn mot indianere 1862 - 1863

Utgiven 2005 på bokförlaget Spartacus. Den kan köpas via Internetbokhandeln Adlibris antingen inbunden för 257:- SEK, eller i pocket för 117:- SEK.

Båda upplagorna har 272 sidor. Den inbundna väger 565 gram och pocketvarianten 252.

Boken är skriven på norska (bokmål), men är inte det minsta svår att läsa. Tvärtom är norska ett mycket trevligt språk.

Boken innehåller 21 svart/vita bilder, såväl porträtt av både välkända personer, som personer för mig helt okända, huvudsakligen norska nybyggare eller soldater. Men där finns också bilder tagna på en del av de historiska platserna och på bevarade gamla nybyggargstugor från de här platserna. Här finns också 12 kartor, av vilka en del är bland det bästa jag har sett. De ger en mycket god uppfattning om hur vissa händelser har utspelats och utgör ett gott komplement till texten.

Boken beskriver, förutom händelserna under de brutala första veckorna av upproret, även händelseutvecklingen efter att det egentliga upproret blivit nedslaget. Alltså även arméns uppföljande kampanjer ute på prärien i Dakota-Territoriet. Strider som de vid Fort Abercrombie, Big Mound, Dead Buffalo Lake, Stony Lake, Whitestone Hill och Killdeer Mountain. Naturligtvis också de avslutande angreppen på platser som Watonwandalen och staden Hutchinson, men också en relativt detaljerad

redogörelse för Little Crows förtvivlade försök att locka med sig nya grupper i fortsatt kamp. Och hans vandringar långt ut på slätterna och ända upp i Kanada, innan han slutligen, tämligen ensam och övergiven, återvände in i Minnesota på en simpel häststöldsrad och där mötte döden utanför staden Hutchinson, sommaren 1863.

Boken ger en god bild av många norska nybyggares och soldaters upplevelser av kriget. Men här finns också en del indianska röster som berättar händelser sedda ur deras synvinkel. Även tekniskt är det en fin bok. Den inbundna versionen, som jag har, är utförd i ett behagligt format. Papperet är något grovt och en aning gulbrunt, vilket gör att de svart/vita bilderna blir något otydliga. Men det är ändå inget som stör. Innehållsförteckningen är alldeles för enkel och ger ingen vägledning, om man söker efter något speciellt. Det som ska fungera som ett index är i själva verket endast ett namnregister. Bibliografin är OK, utan att vara alltför omfattande (4 sidor). Notapparaten är dock fylig och fungerar bra.

INFORMATION ÄVEN PÅ FILM

För den som vill söka ytterligare information om det här kriget och de händelser och platser vi kommer att besöka under resan, så finns det även en bra VHS-film att titta på. Den heter "The Dakota Conflict" och det finns en recension av den på vår hemsida, under fliken "Böcker / Filmer". Den verkar dock endast finnas som VHS i det amerikanska systemet NTSC och är kanske inte helt lätt att hitta till ett rimligt pris, då den är sedan 1993 och dessutom är en ren dokumentär om ett rätt så smalt område.

NYA HOT MOT INDIANSKT LAND - VISS TÄNKNER VI IGEN DET...

Standing Up Against a Threat to Indian Country

By [Sen. Jon Tester](#)

February 6, 2012

Montana's [Indian country](#) is sacred ground for all of the Big Sky's tribes. Tribal lands safeguard and preserve ceremonial sites from the Great Plains to the Rocky Mountains. Each site deserves our everlasting respect and protection.

But the U.S. House of Representatives is currently considering a bill that undermines the sanctity of these places and the sovereignty of Montana's tribes. As Montana's only member of the Senate Indian Affairs Committee, I want all Montanans to understand the consequences of this bill.

The deceptively named [National Security and Federal Lands Protection Act](#) (H.R. 1505) hands the U.S. Department of Homeland Security unprecedented power to build roads, fences, buildings, or even watchtowers on public land administered by the Departments of Interior and Agriculture within 100 miles of Montana's northern border.

That territory includes five of Montana's seven Indian reservations.

H.R. 1505 permits the Department of Homeland Security to unilaterally waive public land laws in order to achieve whatever it deems as "operational control" of the border area. That means if government agents wanted to pave over sacred burial grounds because they believe it might help them catch a suspect, they could do so without asking tribes.

That flies in the face of decades-old treaties and tribal sovereignty.

H.R. 1505 was written with no public input, denying Montana's tribal governments the opportunity to even have a say in this legislation.

What's worse, House members recently rejected an amendment that would have specifically exempted tribal lands from H.R. 1505. The amendment would have given tribal leaders a rightful say in how their lands are used.

When I visit Indian Country, tribal leaders tell me about the need for job opportunities, access to health care, for improved public safety and education, and for good infrastructure. Montana's tribes deserve sovereignty, and a respectful relationship between our governments.

All of Montana's Congressional delegation should stand in opposition to H.R. 1505.

Instead, some are seeking a solution to a problem that doesn't exist. After all, government agencies already operate under an agreement that is working well to protect our northern border.

H.R. 1505 isn't about "catching the bad guys." It's a federal land grab that tramples tribal sovereignty and undermines the idea of self-determination.

I'll keep fighting against H.R. 1505. And in the meantime, I look forward to working with Montana's tribes to find solutions to the real issues, like economic development and job creation, facing Indian Country.

Jon Tester is a U.S. senator from Montana.

INDIANSKT HANTVERK

Ni som inte vet riktigt var ni ska göra av alla era pengar och som har svårt att vänta till vi kommer till USA i höst, kan ju gå in på Ebay och vara med och bjuda på lite av Preston Millers (Four Winds Trading Post) fina saker. Som de här mockasinerna till exempel.

Currently reduced to \$650 minimum bid. View on Ebay:

http://cgi.ebay.com/ws/eBayISAPI.dll?ViewItem&item=330681730267&ssPageName=ADME:L:LCA:US:1123#ht_500wt_957

SINEW SEWN FULL BEADED CHEYENNE MOCCASINS NATIVE AMERICAN INDIAN BEADWORK c. 1890

Men kanske är de redan sålda. Det gäller att vara på hugget när det är auktion. Men att bara titta på bilder kostar ju inte så mycket.

TV-SERIEN "HELL ON WHEELS" PÅ SVENSK TV

Nu är det bråttom. Ni som har kanalen TV6 ska passa på att se de två första avsnitten av den nya amerikanska TV-serien "Hell on Wheels", när den nu börjar visas på svensk TV. Det sker redan den 10 februari (alltså redan nu på fredag - därför skickar jag ut det här infot redan i dag - onsdag) och den går alltså på kanalen TV6. Serien handlar om det stora transkontinentala järnvägsbygget på 1860-talet och är mycket påkostad. Den har fått relativt god kritik i USA, även om det har funnits missnöje med

att filmerna inte alls speglar något av de kinesiska arbetarnas slavarbete. En sak som förklaras av att man enbart har berättat om Union Pacific-bygget, alltså den del som byggdes från öster, medan kineserna arbetade på den mycket svårare Central Pacific, som började vid Stilla Havskusten och byggdes österut. Serien omfattar totalt 12 avsnitt. Här är en bra hemsida att titta på:

<http://www.amctv.com/shows/hell-on-wheels>

För er - som i likhet med mig - inte har TV6 så kan man nog lugnt avvakta. Serien dyker säkert upp i någon annan kanal så smångom. Eller eventuellt som en hem-DVD. Jag har sett att i England sänds den via kanalen TMC. En kanal som finns här också - och som jag faktiskt har - så eventuellt kanske den kommer där så småningom. Det gäller att hålla koll på programtablåerna.

BÄSTA HÄLSNINGAR

BERTIL THÖRN

Det här meddelandet har skickats till dig för att du är ansluten till, eller vid något tillfälle har visat intresse för INDIANKLUBBEN i Sverige, eller för Nordamerikas indian kulturer på något annat sätt.

Att erhålla dessa meddelanden är helt kostnadsfritt och utan något krav på motprestation från dig som mottagare. Om du ändå inte vill ha dessa utskick behöver du bara sända ett enkelt mail med begäran om avslut till info@indianklubben.org .

Vidare information om INDIANKLUBBEN i Sverige, se vår hemsida www.indianklubben.org